

GAZDATISZTEK LAPJA

A MAGYAR GAZDATISZTEK ÉS ERDŐTISZTEK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉNEK
MEZŐGAZDASÁGGAL ÉS ERDÉSZETTEL FOGLALKOZÓK NYUGDIJINTÉZETÉNEK HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK HAVONKÉNT EGYSZER.

Röfizi árá :
Egész évre 2 forint.

Szerkeszti: **JESZÉNSZKY PÁL**,
AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET TITKÁRJA, A MAGYAR GAZDATISZTEK
ÉS ERDŐTISZTEK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉNEK ÉS NYUGDIJINTÉZETÉNEK ÜGYVEZŐJÉN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal :
Budapest, IX., Üllői-út, „Köztelek“.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, valamint a Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületének és a Mezőgazdasággal és Erdészettel Foglalkozók Nyugdíjintézetének tagjai ingyen kapják.
Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagdíja egész évre 10 frt. — A Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületének tagdíja egész évre 5 frt, gazdasági segédítéseknek 2 frt 50 kr.

Nyugdíjszabályzataink módosítása.

A „Mezőgazdasággal, és Erdészettel foglalkozók nyugdíjintézeté“nek igazgatósága azon elismerésre méltó törekvéstől vezéreltetve, hogy egyrészt a nyugdíjintézet tagjainak a biztosítás tartama alatt bekövetkező esélyek szempontjából nagyobb kedvezményeket nyújthasson, másrészt pedig ugye e kedvezmények, mint rendkívül előnyös újabb biztosítási módok életbeléptetése által a magyar gazdatiszti kart a nyugdíjbiztosítás áldásos ügyeinek megnyerje, arra határozta el magát, hogy a nyugdíjintézet alapszabályainak egyes szakaszait módosítja és azonfelül az új táblázatoknak életbeléptetése folytán az alapszabályokba új szakaszokat vesz fel.

A módosítások közül különösen kiemelendők az ujonnan életbeléptetett XV., XVI. és XVII. táblázatu biztosítások.

Az első kettő szerint biztosíthat magának a tag oly rokkantsági nyugdíjat, mely — az eddigiektől eltérően — bármikor bekövetkező rokkantsága esetén azonnal folyósíttatik, biztosít továbbá magának egy a biztosítás lejáratakor kifizetendő agkori, vagy halála esetén kifizetésre kerülő özvegyi végkielégítési összeget, mely kívánatra egy megfelelő összegű járadékra változtatható át. A XVII. táblázat szerint havi 1, 2, 3 vagy több korona befizetése ellenében oly nyugdíj biztosítható, melynek élvezete 10 évi befizetés után bármikor megkezdhető tekintet nélkül arra, hogy a tag rokkant vagy sem.

A jelzett módosításokat az igazgatóság az ez év április havában megtartott közgyűlés elé terjesztette, mely lelkesedéssel járult hozzá azok elfogadásához és felterjesztéséhez.

A módosított alapszabályok e napokban érkeztek vissza a m. kir. belügyminiszter irtól, ki azokat változatlanul jóváhagyta.

Tagjainknak legközelebb fogjuk megküldeni a módosított alapszabályokat.

Kérelem.

A folyó évi tagdíjat még be nem küldött tagjainkat s azokat, kik tagdíjakkal hátralékban vannak, tisztelettel felkérjük, hogy az esedékes díjakat mielőbb befizetni sziveskedjenek.

Az ügyvezetőség.

Tagdíjnyugtázás.

Az 1904. évre tagdíjait június 15-től augusztus 13-ig beküldötték: 10 koronát: Bartholomeidesz János, Beck Lajos, Breiner Máttyás, Bodor János, Borbély István, Bischitz Károly, Hanyi Gyula, Hochfelder Mihály, Horváth Elek (Pta-Erenye), Járdánházy Dániel, Kalla Ede, Kertész Géza, Korchmáros Imre, Matlaszkovszki Tádé, Németh Nándor, Remete Dénes, Siba József, Schuszték Imre, Szemes Árpád (5 koronát), Tibold Ferencz, Vrana Rezső, Vild Ernő, ifj. Wenninger Máttyás.

5 koronát beküldötték: Arvay Lajos, Boleman Jenő, Koos Gyula, Kovács Gy. József, Niesz Péter, Otrók Lajos, Zabó Gyula.

Hátralékot fizettek: Koltay József 5, Otrók Lajos 15 koronát.

1905-re 5 koronát beküldött Zabó Gyula.

Társas kirándulás a veszprémi kiállításra.

A „Fehérmegyei Gazdatiszti Kör“ a Veszprémben augusztus hó 28-tól szeptember 4-ig tartandó mezőgazdasági kiállítás megtekintésére társas kirándulást rendez, a melyen való részvételre és csatlakozásra felkérte egyesületünket, az összes vidéki gazdatiszti köröket és több durántuli gazdasági egyesületet is. A kirándulókat Fiáth Pál báró Fehér vármegye főispánja, mint a Fehérmegyei Gazdatiszti Kör tiszteletbeli elnöke fogja vezetni. A kirándulás ideje augusztus hó 30-ára az országos gazdasági kongresszus megtartásának napjára tüzetett ki. Találkozás Veszprémben a „Korona“ vendéglőben 30-án délelőtt 1/29 órakor. A kiállítás tartama alatt Székesfehérvár—Veszprém, Kisczel—Veszprém, Lepsény—Veszprém között motoroskocsik fogják a rendes kocsikon kívül a személyszállítást lebonyolítani. Ezek előrebocsátásával felhívjuk egyesületünk tagjait, hogy a „Fehérmegyei Gazdatiszti Kör“ által rendezendő ezen kiránduláson minél nagyobb számban résztvenni sziveskedjenek. Akik Budapestről, illetve Budapestben keresztül szándékoznak Veszprémbe utazni, azok jelentsék be ebbeli szándékukat egyesületünk ügyvezetőségénél, hogy augusztus hó 29-én reggel a kirándulók az ügyvezető vezetése alatt egy csoportban utazhassanak a kiállításra. Akik lakásról is gondoskodni óhajtanak, forduljanak közvetlenül Rainprecht Antal uradalmi jószágigazgató urhoz Veszprémbe.

Budapest, 1904. aug. 15.

Ügyvezetőség.

Pályázat ösztöndíjakra.

A „Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete“ az 1904/905-iki iskolai évre 5, egyenként 200 (kettőszáz) koronás tanulmányi ösztöndíjra hirdet pályázatot. Ezen ösztöndíjakra az egyesület tagjainak oly gyermekei, illetőleg elhunyt tagok árvái pályázhatnak, akik középiskolai tanulmányaikat jó sikerrel végzik. A kellően felszerelt bélyegmentes folyamodványok a „Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete“ ügyvezetőségéhez (Budapest, IX., Üllői-út 25.) nyújtandók be folyó évi augusztus hó 31-ig.

Egyesületi élet.

A „Zircvidéki Gazdatiszti és Erdőtiszti Kör“ folyó évi július hó 31-én Enczmann Lipót elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott Cseszeken, melyen betöltetett folyó évi január hó 12-én tartott évi rendes közgyűlés óta üresedésbe jött: társelnöki, titkári és számvizsgáló-bizottsági tag állás. Társelnökké Vaszary Ernő, a pannonhalmi főapátság erdőmestere; titkárrá Kubovich Ignác, a zirczi apátság gazdatiszti; számvizsgáló-bizottsági taggá Tóth Bálint a pannonhalmi főapátság gazdatiszti választott meg. Vaszary Ernő felhívja a közgyűlés figyelmét azon körülményre, miszerint tudomására jött a földmivelésügyi miniszternek az a szándéka, hogy az erdészeti főbb hivatalokba fogalmazókká erdészek helyett ezután jogászokat fog kinevezni, ami szerinte nemcsak az erdőtisztekre, hanem az ország erdőgazdaságára is hátrányos leend. Tömörülésre hívja fel a kört, s ajánlja, hogy kellő időben az „Országos Erdészeti Egyesület“nél lépjen közbe, hogy ezen tervezet keresztülvitelét megakadályozza.

A „Fehérmegyei Gazdatiszti Kör“ felhívása folytán elhatározott, hogy a „Fehérmegyei Gazdatiszti Kör“rel egyetemben a „Zircvidéki Gazdatiszti és Erdőtiszti Kör“ is részt vesz tanulmányi szempontból a veszprémi gazdasági kiállításon, az országos gazdasági kongresszus napján.

Veszprém vármegye főispánja megkereste a „Zircvidéki Gazdatiszti és Erdőtiszti Kör“t azon kérdéssel, vajon meghagyassék-e a zirczi járás továbbra is a nyugati szarvasmarhatenyészkerületben, avagy nem volna-e indokolva a járásban a magyar szarvasmarha tenyésztésére áttérni? A közgyűlés oda nyilatkozott, hogy a zirczi járásban továbbra is a nyugati szarvasmarha tenyésztése tartandó fenn, mivel ennek tartása már annyira általánossá és megszokottá lett kisbirtokosainknál, hogy náluk nagy nehézséggel járna a magyar marhatenyésztésre áttérni. Azonfelül a nyugati marhatenyésztése mellett bizonyítanak ezen vidék éghajlati viszonyai is és azon körülmény, hogy az utóbbi időben a vidéken több virágzó tejszövetkezet alakult, melynek létalapja a magyar szarvasmarha tenyésztésének behozatalával megszűnnék.

Életünk alkonyán.

A testi izmok, idegek munkája véges, sőt ezek még hamarabb felmondják a szolgálatot, mint a szellemi erők. Harminez-negyven esztendeig dolgozunk, akkor azután pihennünk kell. Ez az oka annak, hogy az okosan gondolkozó ember igyekszik megélhetését arra az időre is biztosítani, amikor a kar nem oly aczélos többé, a test roskatag, a lábak megrogygyannak. Igyekszik aggkorára mindenki csendes, kényelmes sorsot biztosítani magának. Így született meg a nyugdíj eszméje, ebben találja létének alapját minden fajta nyugdíjintézmény, sőt nagyrészt ez teremtette meg az életbizto-

sitást is. Dőreség volna ugyan azt állítani, hogy az embernek más célja alig volna a földön, minthogy öreg korára gondoktól menten éljen. Oh nem! Az aggkori pihenés nem cél, hanem jól megérdemelt jutalom azért a fáradságos munkáért, amelyet egy emberöltőn keresztül életcélunk, hivatásunk betöltésével kiérdemeltünk. Nem a nyugdíjért szület az ember, kétségtelen nem azért fáradságos. Mindenkinek kijelölte a sors a maga életútját s ezt a hivatást, aki a társadalomnak méltó tagja akar lenni, tehetségeihez képest a legjobban kell betöltenie. Valóban a méltányosság úgy hozná magával, hogy amikor az erők lankadnak, amikor már többé nem tudunk megfelelni munkakörünknek, pihenésről, a pihenéssel együttjáró kényelemről gondoskodni kellene magának a társadalomnak, nem pedig mi magunknak. Hiszen mi megtettük a mi kötelességünket a társadalom irányában, illő tehát, hogy a bevégzett munka után a társadalom jutalmazzon is minket.

Csak hogy nem így van! A kötelességteljesítés sohasem volt érdem; azzal, hogy valaki hasznos tagja a társadalomnak és hajszálnyi pontossággal elvégezte életében a reákirított munkát, ezzel még érdemeket nem szerzett. A kivételes érdemeket tudja is jutalmazni a társadalom.

Hivatásunk pontos betöltéséért azonban nem szabad a társadalomtól jutalmat várni. Aggkorunk napjainak csendessége és nyugalmasága tételéről is tehát éppen úgy magunknak kell gondoskodnunk, mint ahogy magunk gondoskodtunk a munkában eltöltött évek kellemessége tételéről. Ez az igazság különösen vonatkozik mireánk gazdaszisztekre, akik bizonyos tekintetben mostohának érezzük magunkat még a társadalom többi tagjai között is. Az államhivatalnokok, köztisztviselők nyugdíjáról gondoskodik az állam, vagy más egyeb a kenyeret adó szervezet. Nyugdíjat ad a vasut is az ő hivatalnokainak.

Igaz ugyan, hogy a munkásság éve alatt maga az a hivatalnok, az a köztisztviselő is hozzájárul ahhoz a keresetéből. Levonnak tőle a fizetéséből bizonyos %-okat, amelyet talán meg sem érez, egyrészt mert nem tulságos nagy, másrészt pedig mert kötelező lévén befizetése, ellenkezőjét tenni úgy sem lehetne.

A magyar gazdaszisztek helyzete ebben a dologban kétségtelenül sokkal hátrányosabb, mint a köztisztviselőké, vasuti hivatalnokoké. Itt jóformán minden egyes embernek más a munkaadója, akiket nehéz volna kötelezni arra, hogy 1—2 ember részére nagy tőkét igénylő nyugdíjintézetet alapítsanak. A magyar gazdasziszti karnak maga magának kellett vállvetett erővel megteremtienie a nyugdíjintézetet. Meg kellett teremtenie, mert azt érezte mindenki az országban, hogy a gazdasziszteket éppen olyan hasznos és munkás tagja a társadalomnak, mint akár a köztisztviselő. Évek hosszú során át tartó munkájáért tehát ugyanúgy megérdemli azt, hogy öreg napjaira nyugalom és csend vegye körül, mint bárki más.

Mi sem igazolja ezt úgy, mint Tallián földmivélsügyi miniszternek legújabb ténye, aki a gazdasziszti nyugdíjintézet alaptőkéjének gyarapítására legutóbb 8000 korona állami segílyt adott.

Az állam tehát maga is hozzájárul ahhoz, hogy a gazdasziszti kar minden egyes tagja öregkorára nyugdíjat élvezhessen. Mert az állam maga tudja legjobban azt, hogy micsoda miszsiót teljesíthet egy hazafiasan gondolkodó hivatásos gárda, amelyre a kincstermő magyar föld van rábízva.

Sajnos, míg a gazdasziszti karon kívül álló tényezőknek a nyugdíjintézet iránt való jóakarátát nap-nap után tapasztaljuk, addig maguk a gazdaszisztek csak nagynehezen alig észrevehetően engednek abból a közönyből, amelyet a nyugdíjintézet irányában hosszú éveken át mutattak. Kezünk között fekszik az utolsó hónapi kimutatás a nyugdíjintézet vagyoni állapotáról. Bármily örvendetes legyen is ez, elszomorító

mégis az, hogy Magyarországnak tizezer főnél is nagyobb gazdasziszti karából mind mai napig alig másfélszázan tagjai a nyugdíjintézetnek.

A lefolyt utolsó évben el nem vitatható az emelkedés minden terepen, szaporodott a tagok száma is, de különösen megnagyobbodott az intézet alapvagyona. Ez azonban mind kevés. Mi önmagunk részéről azt óhajtanók, hogy az országnak egyetlenegy gazdasziszte se hiányozzék a nyugdíjintézet kötelekéből.

Azok a régi jó idők már elmúltak, amikor a gazdasziszte aggkorára vagyont gyűjthetett magának. A kereső pályákat, úgy a gazdasziszti is mind sürűbben lepik el azok, akik két kezük munkájával keresik mindennapi kenyerüket. Éppen ez a körülmény ébreszthetné öntudatra a magyar gazdasziszti kart és kényeszerithetné arra, hogy az öregkori nyugalmat s az azzal járó kényelmet a legjobban talált módon, nyugdíj biztosításával szerezze meg magának.

Mi bizunk benne, hogy ez előbb-utóbb bekövetkezik. A jó ügynek előbb-utóbb diadalmasodni kell, főleg ha annak apostolai támadnak.

A jelen sorokkal tehát azokhoz fordulunk, akik eddigelé is buzgó szószólói voltak a gazdasziszte ügyének, akik úgy a fórumon, mint a lapok hasábjain hosszú idő óta sikraszállanak azokért az érdekekért, amihez a gazdasziszte anyagi és erkölcsi jóléte fűződik.

Őket kérjük, vegyék kezükbe a zászlót, toborozzanak minél több hivat a nyugdíjintézetnek. Utóvégre is ez az intézmény nem egyes embereké, hanem az egész gazdasziszti karé s annak megszilárdulása nem egyes embereknek, hanem az egész gazdasziszti karnak válik hasznára. Gondoljanak arra, hogy a magyar gazdasziszte léte, dacára a közelmúlt törvényes intézkedéseinek, még ma is mennyire bizonytalan. Mennyire függ a munkaadó szeszélyétől, mennyire függ az emberi gyengeségektől. A nap-nap után pusztuló földbirtok magával ránthatja a gazdasziszte is.

És igen sokszor megesisik, — példa van rá elég — hogy 30—40 év becsületes munkája után marad egy-egy földbirtok hűsége gondozója kenyér, támasz és segély nélkül. Ennek mindannyian ki vagyunk téve, még azok is, akiknek módjukban áll becsületes munka árán valamit összekuporgatniok. Egy véletlen szerencsétlenség a fáradságosan összegyűjtött kis vagyont elsöpörheti. De az az évi járadék, amelyet becsületes sáfárok kezére bízott anyagiilag megszilárdult nyugdíjintézet nyújt, az biztos marad és megóvjá attól a gazdasziszte, hogy öreg korára nélkülözzen.

Ezt ajánljuk figyelmébe ügyünk apostolainak, ezt minden magyar gazdasziszteknak.

Cs. Ó.

A fejeermegyei gazdasziszti kör tanulmányi kirándulása.

A fejeermegyei gazdasziszti kör egyik céljával tüzte ki a gazdasági szakértelem fejlesztését és terjesztését. E végett már rövid fennállása óta, a múlt ősszel jeles tanárok s tagjai közötti gyakorlati gazdák részvételével igen sikeres gazdasági előadásokat tartott, a tavasszal pedig Lonkai Ármin urnak fekete-pusztai uradalmi bérletére nagyon tanulságos s rendkívül élvezetes kirándulást rendezett.

E kirándulásnak főcélja volt, hogy a gazdaszisztek, akik legtöbbször házilag kezelt uradalmakban működnek, közelről megismerjék egy oly bérletet, mely a kor színvonalán állóan van berendezve, haszonnal gazdálkodik s amellyel a föld tőkeértékét nem veszélyezteti és a humanizmus rovására sem történik ezek elérése: Nehéz feladatok, melyeknek kívánalmát sokszor halljuk, de az elérésére szükséges eszközöket ritkán látjuk megfelelőeknek. Ezeket az eszközöket akartuk látni, megíráltni, s megíráltni azok helyességét. Azt hisszük igen

életbevágó s érdekes czélt tűzött ki ezáltal a gazdasziszti kör s kijelenthetjük előre is, hogy örvendetes példáját láthatjuk a fenti kívánalmak teljesülésének.

A fekete-pusztai bérlet gr. Festetics Pál ur déghi uradalmához tartozik, Veszprém megyében, Fejeermegye szomszédságában a dunántúli mezőföldön fekszik. Lonkai Ármin ur hosszabb idő óta s hosszabb időre bérelti. Területe 5600 magyar hold, sik, inkább mélyfekvésű, miért is a talajvizek levezetése végett kultur-mérnökileg rendszeres árokhalozat létesített. Talaja középkötött vályog. Vasut távol van, a közutak rosszak. Helyi munkásokban hiány van, ezért az év nagy részében messze vidéki állandó munkások alkalmaztatnak.

A gazdaság 4 majorból áll, melyeket telefonhálózat köt össze. A földmivélségi rendszer váltógazdasági elveken alapszik, alkalmazkodva a helyi s piaci körülményekhez.

Vetésarány: kalászos 48%, kapás 30%, takarmány 22%. A takarmány kevés, ez szeszgyári moslékkal s abraktakarmányokkal pótolatik. Az állatállomány: ló, csikó 72, jármos-ökör 242, hizóökör 181, tehén, bika (montafuni) 177, cselédtehén 132, növendékmarha 104 birka 2000 (Elektoral, merino negretti), sertés 600 és cselédsertés 367 drb. Az összes állatéltsúly 5850 q., esik a 4800 m. hold szántóföld holdjára 122 kg., vagyis körülbelül 4 magyar holdra 1 számos állat. Így átlagban a szántóföld 4¹/₂ évenként rendes istállótrágyázásban részesül. Ezenkívül felhasználatik évenként 2000 q. műtrágya.

20 évvel ezelőtt a bérlet átvétele első 10 évében átlagban termelt magyar holdankint: buza 630 kg., rozs 520 kg., árpa 660 kg., zab 630 kg., csövestengeri 1128 kg., melyek az utolsó 5 évi átlagban a következő mennyiségre emelkedtek: buza 821 kg., rozs 910 kg., árpa 882 kg., zab 887 kg., csövestengeri 2015 kg. Burgonya, mely a szeszgyártás végett az utolsó 10 évben különösen nagy gondal, a folytonos halmozó eljárással természetik, utolsó 5 évi átlagban 8387 kg.-ot termelt magyar holdankint.

Az évi átlagos tejtermelés 1 tehénre 2400 liter.

A bérlet 1903 december 31-iki leltári értéke: állatokban 316,000 kor., gép és eszközökben (értékesökkenésre nagyobb leírások után) 98,000 kor., terményanyag s a bérletet terhelő építkezésekben 433,000 korona. Együtt 847,000 K. Ezenkívül a haszonbér és folyó kiadásai forgótöke.

A birtokos-bérlő nagy ügyeszetéről s meglepő figyelméről tett tanúságot, miszerint ezen adatokat magában foglaló, a birtok leírását tárgyaló füzetet bocsátott rendelkezésére minden vendégének.

A gazdaságban valami ugynevezett kiállításba való dolgot nem láttunk. De ez nem is lehet célja egy haszonnal gazdálkodó bér-gazdaságnak. Hanem láttuk a májusi tavaszi időben a természetnyeknek oly egyenletes, egészséges, erőteljes állását, mely minden gazdának csak jóindulatu irigységét keltette fel s bizonyosságául szolgált annak, hogy itt a földök okszerűen miveltetnek s azoknak jó termőerőben állóknak kell lenni. Láttuk a 20 lóerejű gőzekét, fogassal, grubberral felszerelve, mely a telet kivéve, majdnem folyton munkában van. Egyéb legjobb gazdasági gépeket, eszközöket kellő mennyiségben. Láttunk 2 modernul berendezett füstölő gazdasági szeszgyárt. Láttunk mindenütt tisztaságot, csint, rendet és amit legelső sorban kellett volna említeni: mintaszerű istállótrágya kezelést. És láttunk végül megelégedett cselédnépet, mely tekintetben mint jellemzőt, felhozhatom hogy míg saját kezelési uradalmakban és a cseléditől a tehéntartást mindinkább megvonják, a bérleten minden cseléd bir azzal is hogy éppen e mult évben több cseléd részesült itt hosszas hű szolgálattért állami kitüntetésben, jutalmazásban.

Ha most már ezek után az itt tapasztal-

takból keresések ah jövedelmet, reséget ady követelmén mányozása megtaláljuk a természé szeg, illető hiány nélkül delkezés, b esetben 2 közvetlen nek több é

Érden kodni fent esetben ma gedetlenség

Nagy a Veszprém mást nyerv váry József vezetése al jelent. Mely jólesőleg s jóindulatna 80 tagra felgelvezetes

Betét bérlő és c páratlan sz lyei is a je

A feje rammjának és szept. és iparkial

zása. Mely tisztu körhő sület részt egyesületet

Pál báró sági egyesü nőke vezet tanulságos felőleli az

gazdasági erdeszetét, somlai hegy litás érdeke melyet a Ba

vidéke kép országszert számban je helyet min

dását megs

A feje ből felszöli sületeket, b kiállítás, il sületek, ho érintkezzen

levő gazdat hasznos cz is felhivjuk hogy a fe tekintetben tes utmutat

Válas

Szécsi mában egy nem-oklevel megalapító vizaga eng

1900. évi X nem-oklevel sen jelentk

ségükből v nem-okleve hivat mind

örömmel k legerélyesét is tért hód

takból keressük azon feltételeket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy valamely gazdaság kellő jövedelmet, sőt azonfelül még vállalkozási nyereséget adjon és pedig az e sorok elején irt követelményeknek megfelelően, amelyek tanulmányozása volt e kirándulásnak főcélja; akkor megtaláljuk azon feltételeket a következőkben: a természettől fogva jó föld, mérsékelt bérösszeg, illetőleg mérsékelt földjövdelem várása, hiány nélküli üzleti álló és forgótőkével rendelkezés, hasznos gazdasági iparvállalat (a jelen esetben 2 szeszgyár!), szakértelem, a gazdaság közvetlen független kezelése és az eredményeknek több év mulva bevétele.

Erdemes ezek felett elfogulatlanul gondolkodni fent és alant s akkor sok helyen, sok esetben más lesz a konklúzió a szokásos elégedetlenségénél.

Nagyban emelte e kirándulás becset, hogy a Veszprémmegyei Gazdasági Egyesület is tudomást nyerve arról, annak választmányára Kolozsváry József ur elnök s Veszprémmegye főispánja vezetése alatt ugyanekkor hasonló célból megjelent. Melylyel mintegy a gazdatisztek iránti, jólesőleg s hálásan fogadott rokonszenvennek s jóindulatnak is nagybecsű jelét adták. Az így 80 tagra felszaporodott társaság mindvégig a legelvezetesebben együtt tartott.

Betetőzte pedig mindezeket a birtokosbérlo és családjának nem várt, nem gondolt, páratlan szives s fényes vendéglátása, amelylyel is a jelenlévőket rendkívül lekötözték.

A fejmegyei gazdatiszti kör munkaprogramjának legközelebbi tárgya az aug. végén és szept. elején tartandó veszprémi gazdasági és iparkiallítás megtekintése és tanulmányozása. Mely kiránduláson csatlakoznak a gazdatiszti körhöz a Fejmegyei Gazdasági Egyesület résztvevő tagjai is. Az így társult két egyesületet az ügy iránti jóindulatból Fídh Pál báró ur, Fejmegye főispánja, a gazdasági egyesület elnöke s a gazdatiszti kör védnöke vezeti. E kirándulás is igen érdekes és tanulságosnak ígérkezik. A veszprémi kiállítás felöleli az ország iparát, feltűnteti a Dunántul gazdasági képét. Bemutatja az ős Bakony erdészetét, mezőgazdaságát, iparát. A kirándulás somlai hegyszőlését, borászatát stb. A kiállítás érdekességét fokozza a megkapó millió, melyet a Bakony lábában fekvő ős város s annak vidéke képez. A kiállítás iránt az érdeklődés országiszerte élénk. A kiállítók folyton nagyobb számban jelentkeznek, de már az elég nagy helyet mind lefoglalva, a bejelentések elfogadását megszüntetni kellett.

A fejmegyei gazdatiszti kör ez alkalomból felszólította a hazabani gazdatiszti egyesületeket, hogy ugyanakkor látogassák meg e kiállítást, illetve találkozzanak itt a társaságokkal, hogy egymáshoz közelebb jussanak; érintkezzenek, eszmét cseréljenek a szétszórtan levő gazdatisztek: iparkodva ezáltal is szép és hasznos czéljaikat megvalósítani. Melyekre itt is felhívjuk gazdatiszti-társaink figyelmét azzal, hogy a fejmegyei gazdatiszti kör a fenti tekintetben készséggel szolgál közelebbi részletes utmutatással.

B. K.

Válasz az „Igazmondó“-nak.

Szécsi Gyula urtól lapunk legutóbbi számában egy cikket közöltünk, amelyben mint a nem-oklevelesek gazdatiszti egyesületének egyik megalapítója kijelenti, hogy a gyakorlati szakvizsga engedélyezésével orvosoltak véli az 1900. évi XXVII. t. cikk sérelmeit és felszólítja nem-okleveles gazdatiszti-társait, hogy tömegesen jelentkezzenek a vizsgára és saját emberiségükből vivják ki az id. t. cikk 25. §-ban a nem-oklevelesektől megvont jogokat. Mi e felhívást minden kommentár nélkül, de mégis igaz örömmel közöltük, mert ebből láttuk, hogy a legerélyesebben küzdő nem-oklevelesek között is tért hódít a békülés szelleme és hogy a

gyakorlati szakvizsgának engedélyezése elég hatásos szer lesz a felzaklatott kedélyek lecsillapítására.

Természetes dolog, hogy Szécsi ur felhívása nem tetszett a „Nem-oklevelesek egyesülete“ némi engesztelhetlen elemeinek és hogy ezért a „Magyar Gazdák Lapja“ a cikkirót keményen megtámadta. Mi részünkről e támadást egyszerűen ignoráljuk, mert az ilyen személyeskedésbe átmenő polemizálással egyáltalában nem véljük helyreállíthatónak a megzavart békességet és nem vélünk jó szolgálatot tenni a gazdatiszti osztály általános érdekeinek. Szécsi Gyula ur azonban saját egyéni és társadalmi reputációját látja megtámadva és megsértve a kérdéses közlemény által és annak támadásait az alább közlendő válaszban kívánja visszautasítani. Mi ugyan ezt teljesen fölöslegesnek tartjuk, mert hiszen őszinte és bátor föllépésével a gazdatisztek óriási többségének elismerését érdemelte ki és e körülményen az említett támadás mitsem változtatott. Határozott kívánságára mégis helyt adunk e válaszában azon megjegyzéssel, hogy ezzel e polemikáról befejezettek tekintjük. Szécsi ur válasza a következő:

„A *hitehagyott (?) diplomátlan tribun*“-nak néhány megjegyzése volna *Igazmondó* ur legutóbbi kicsinyes támadásaira, amelyeket a *Magyar Gazdák Lapja* 31. számában röpit világgá abban a biztos tudatban, hogy ezzel fentjelzett tribunt teljesen tönkretette, aposztrofálva őt kíméletlen és meg nem érdemelt kitételekkel.

Hogy tisztában vagyok-e önmagammal, illetve a nem-oklevelesek ügyének lényegével, arra nézve *Igazmondó* urra abszolúte nem tartom méltó bírálónak, sőt merem állítani, hogy én haladok a következetesség mesgyéjén, amikor alattomosan szököm a másik táborba. És ez természetes is. Mert én a mozgalommal csakis azt kívántam elérni, hogy módját ejtsük az érvényesülésünknek. Teljesítve láttam a kívánságot a gyakorlati vizsga engedélyezésével és így tárgytalannak tartok részünkről minden további exkurziót. Azt pedig éppen a logikus gondolkodás hiányának tulajdonítom, hogy *Igazmondó* uram ezt észszel fel nem éri, hanem azzal gyanúsít, hogy ilyen, meg olyan kedvezményeket óhajtok ezzel az én „talpnyalással“ kicsikarni. Ha akadt valaki ez országban, aki egyetlen szóval be tudja bizonyítani, hogy én valamelyes kedvezmény megadásáért kopogtattam valahol, ám álljon elő és akkor én visszavonulva, tudni fogom kötelességemet. De amíg ez meg nem történik, addig én *Igazmondó* ur inszinuációit a legőnzetesebben és megbotránkozással utasítom vissza. Engem minden viselt dolgomban, tettemben a tárgyilagossá gondolkodás, a józan-ság vezérel, önállóan cselekszem, minden idegen támogatástól mentem.

Hogy pedig — mint a N. O. G. O. E. választmányi tagja — annak idején elmondhattam volna érveimet, mint a kongresszuson résztvevő tiltakozhattam a kongresszusnak a vizsga tárgyában hozott határozata ellen — ez igaz, de ki mert volna ott ilyesmit előhozni? Hisz megették volna. Tessék csak visszaemlékezni t. *Igazmondó* urnak arra, hogy már 2 év előtt is a mostani állásponton voltunk és ezt mondottuk Sterk Zsigmond kartársammal. Milyen láрма keletkezett erre a kijelentésünkre? Kinek lett volna hát kedve még egyszer előhozakodni hasonló dolgokkal?

En vártam ezideig, mert a *Magyar Gazdák Lapja* mindig azt hirdette, hogy a képviselőházban a földmivelésügyi tárca költségvetésének a tárgyalásánál majd felszólalnak a t. képviselő urak. Kértem jó *Igazmondó* uram, hát ki szólalt fel ezévi július hó 29-ikén? Senki. Így vezettek bennünket az orrunknál fogva és így akarják ezt tenni a jövőben is. Hogy nem irtam a hivatalos közlönyben, annak is már a fentiekben el van mondva az oka.

Igazmondó ur olybá tünteti fel a helyzetet, mintha egyesületünk az ő felhívására alakult volna meg. Emlékezzünk csak vissza, hogy tulajdonképpen ki foglalkozott előbb és sokkal többet a nem-oklevelesek érdekeivel: én-e vagy ő? Boocsássuk az elé a páratlan zsüri elé ügyünket és meg vagyok győződve már előre is, hogy ítélete ő ra nézve lesz marasztaló, engem pedig nem fog a „talpnyalás“ vádja érni.

Elértük, azt, hogy vizsgára mehetünk, kívánhatunk mi ennél nagyobb koncessziót. Várhattuk-e, hogy a törvény vonatkozó szakaszait egyszerűen megsemmisítsék? Részemről nem! Igenis menjünk vizsgára, mert ez a megoldás nekem sok kartársammal együtt teljesen elegendő.

Azt hangoztatja *Igazmondó* ur, hogy nem sajnálnak és nem is tartanak attól, hogy komkus felhívásomnak valami eredménye legyen. Nyugodtak lehetnek, lesz; mert már többi kartársaim is megunták a sok hiábavaló gyülekezést, nem csak én. Egyébként majd meglátjuk *Igazmondó* uram az eredményt!

A somogyi körzet megalakulását csak azért nem vihettem ki, mert szolgálati kötelezettségem teljesítése közben sehogysem tudtam reá időt teremteni.

Szécsi Gyula.

Néhány szó a gyakorlati szakvizsgálóhoz.

En is azon gazdatisztek sorába tartozom, kiknek saját hibájokon kívül vált lehetetlenné a gazdasági tanintézeti oklevél elnyerése és mert mint nem-okleveles gazdatiszt a Darányi-féle gazdatiszti jogviszonyt szabályozó törvényt reánk nézve sérelmes és megalázónak tartom, teljes szívvel helyeseltam a nem-okleveles gazdatisztek mozgalmanak törekvéseit.

A gyakorlati szakvizsga letételének engedélyezésével azonban a sérelmeket majd orvosolva látom, de mégsem nyugtat meg teljesen a gyakorlati vizsgára vonatkozó rendelet azon pontja, mely az *első vizsgán esetleg megbukott jelöltet kizárja a pótvizsga letételétől*. Ez olyan sérelmes pont, mely unikum a maga nemében, mert ha valamit ma nem tudok, még nem következtetek, hogy holnapig meg ne tanuljam! En tehát ezennel felhívom az illetékes tényezők figyelmét, hassanak oda, hogy ezen sérelmes pontakként módosíttassék, hogy a jelöltek, ha nem feltétlenül gyenge elméjük, *mindaddig vizsga alá bocsátandók, míg sikeresen le nem vizsgáztak*. Továbbá a vizsgázás ne csupán *gyakorlati dolgokra* szorítkozzék, hanem a gazdaság ok-szerű vezetéséhez feltétlen megkívántató *theoretikus tárgyakra* is, épp úgy mint a gazdasági akadémián. Végül pedig hogy szó- és írásbeli vizsga tartassék. Csakis így lehet tökéletes rostálást végezni s az intelligens elemet külön választani.

Szerintem a nem-okleveles gazdatisztek is három csoportba osztandók.

1-ső csoportba jönnek azon egyének, kik saját hibájukon kívül nem szerezhették meg a gazdasági tanintézeti oklevelet.

2-ik csoportba azok jönnek, kik nem anyagi hiányok, hanem rest, vagy kicsapongó életök folytán, vagy éppen szellemi fogyatékos-ságuknál fogva a tanulásban visszamaradván, gazdák lettek.

3-ik csoportba a béresgazdák és inasokból előléptetett gazdatisztek sorolom s ezeket minden további kommentár nélkül a vizsgálóbizottság szives figyelmébe ajánlom.

Káldy János.

Közöltük ez észrevételeket, mert kívánatosnak tartjuk a szabad eszmecserét, anélkül mégis, hogy a cikkíróval mindenben egyetértünk. Elismeréssel vesszük tudomásul, hogy a gyakorlati szakvizsgálat engedélyezésével a nem oklevelesek sérelmeit orvosoltnak tartja. Ami a pótvizsgát illeti, azt fölöslegesnek tartjuk, mert ez utóvégre sem gazdasági tanfolyam, hanem érett emberek gazdasági szakismeretének megvizsgálása a végből, hogy minősíthetők-e nagyobb hitbizományi stb. birtokokok önálló kezelésére vagy sem. Ha a jelölt mostanig sem szerezte meg a kellő gyakorlati képzettséget, akkor azt már ugyan egy évi vagy pár hónapi haladék alatt megszerzeni nem fogja.

Hogy a vizsgálat az elméleti tárgyakra is kiterjeszkedik, úgy amint az a gazdasági tanintézeteken történik, ezt mi egyszerűen kivehetetlennek tartjuk. Hiszen ezzel megszűnnék a gyakorlati szakvizsga jellege ahol éppen a gyakorlatból szerzett gazdálkodási ismeretek elbírálandók, már pedig a gyakorlatban az összes elméleti ismeretek nem szerezhetők meg és azokra egy nagyobb gazdaság kezelésénél nincs is föltétlenül szükség; nem az a kérdés ugyanis, hogy a gyakorlati gazda utózkedéseit tudja-e tudományosan indokolni, hanem az, hogy képes-e egyáltalán helyesen intézkedni? Ha igen, úgy rátermett az önálló kezelésre; ha nem, úgy az összes elméleti ismeretek birtokában sem képesíthető. De másrésztől valljuk meg, hogy az akadémiai szokásos vizsgálatokon, a tanulmányaikat kitűnő sikerrel végzett, okleveles és a gyakorlatban is jeles gazdákat sorra el lehetne bízni. A földmívelésügyi miniszter nagyon helyesen a gyakorlati kivánalmainak megfelelően szabályozta e vizsgálatot. Nyugodjunk meg tehát az ő rendelkezésében, annál is inkább, hogy bevégzett tényekkel állunk szemben.

Végül a nem-okleveles gazdatisztek osztályozására nézve mi két osztályt ismerünk, az intelligens és nem intelligens gazdatisztek osztályát. Az előképzettséget, az indító körülményeket, amelyek a jelöltet a gazdatiszti pályára utalták vagy kényszerítették, itt nem vehetjük figyelembe. Fődolog, hogy a gazdatiszt érte a mesterségét és akkor rendben van a dolog.

Szerk.

Alláshirdetések.

E rovatban díjtalanul közöljük a „Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete” minden állást kereső tagjainak hirdetését 2 hónapon keresztül.

Az állást keresők bizonyítványmásolataikat tartoznak irodánkhoz beküldeni.

Az állást adó földbirtokosokat tisztelettel kérjük, hogy betöltendő állások esetén egész bizalommal szíveskedjenek irodánkhoz fordulni. Az állás-betöltésre előjegyzett gazdatisztek bizonyítványmásolatait kívánatra bérmentve és díjtalanul küldjük meg; de ezeknek tekintés utáni visszazármatatását kérjük. Elegeted csupán az illető hirdetés előtt álló számra hivatkozni.

E rovat díjtalanul áll rendelkezésre a betöltendő állásokat hirdető önjártó földbirtokosoknak is, ha egyesületünk tagjai sorába lépnek.

Allást keresők.

Főtiszt, kezelő, intézői vagy segédintézői állás betöltésére ajánlunk.

650. Kassai tanintézetet végzett nőtlen, keresztény gazdatiszt kezelőtiszt, esetleg nagyobb uradalomnál segédintéző állásra ajánlunk. Szeszgyártásban jártas.

651. Irnoki, segédintézői állást keres nőtlen, kassai tanintézetet végzett okl. gazdatiszt. Szeszgyártásban jártas. A németet szó- és írásban, a román nyelvet pedig csak szóban bírja.

652. 8 évi gyakorlattal bíró nőtlen, 32 éves, tanintézetet végzett okl. gazdatiszt, aki az összes gazdasági üzemeltetéseken kívül a szőlőművelésben és borkészítésben is jártas, gazdasági kezelőtiszt állást keres.

653. Kisebb mezőgazdasági, illetve szőlőbirtok kezelésére ajánlunk egy 35 éves román, kath. vallású, nős, családost, erdőgazdálkodási és pinceszemesteri tanfolyamot végzett szerény igényű egyén. Állását arannal is elfoglalhatja.

654. Intézői, kezelőtiszt állást keres oly vidékre, hol a magyar nyelvet teljesen elsajátíthatná 11 évi gyakorlattal bíró nős, gyermektelen gazdatiszt, aki nagyobb uradalomban szolgált és a szeszgyártásban, az egyszerű és kettős könyvelésben, valamint az összes gazdasági üzemeltetésben kiválóan jártas. Állását bármikor elfoglalhatja.

655. Kezelőtiszt állást keres újévre esetleg előbbi belépésre földmívelésiskolát és tejjgazdasági szakiskola üzemeltetői tanfolyamot végzett szerény igényű 40 éves, nős, gyermektelen 20 évi gyakorlattal bíró gazdatiszt.

656. Kolozsmonostori gazd. tanint. végzett román, kath. 23 éves katonai kötelezettségének eleget tett, kellő gyakorlattal bíró szerény igényű nőtlen egyén melletti belépésre irnoki v. segédintézői állást keres.

Az előbb közölt állás-keresőkön kívül irodánkban több, tanintézetet egyáltalán nem végzett és több földmívelésiskolát végzett gazda van előjegyzve, akik nagyrésztben önálló, rendelkezési tiszt állásokra pályáznak, részben irnoki és segédintézői állások betöltésére ajánlunk. Bizonyítványmásolataikat irodánkban megtekinthetők, illetve kívánatra érdeklődőknek bérmentve megküldhetők.

1. Politikai napilapok, szakközlönyök, szép irodalmi és életrajzok.

A kedvezményt adó lapokra a „Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületének tagjai” kedvezményes áron, az egyesületi iroda utján fizethetnek elő.

Budapest. Képes politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, Sarkantyú-u. 3. Előfizetési ára egy évre 12 frt. Tagjainknak 9 forint, árengedmény 25%

Borászati Lapok. Szerkesztő Baross Károly. Előfizetési ára egy évre 5 frt, fél év 2 frt 50 kr. Tagjainknak egész évre 4 frt, fél évre 2 frt. 20%

Egyetértés. Polit. napilap. Kiadóhivatal Budapest, IV., Pappnövelde-utca 8. 32-ik évfolyam. Előfizetési ára 20 frt helyett, 14 frt, árengedmény 30%

Hazánk. Politikai és közgazdasági napilap. A Magyar Gazdaszövetség közlönye. Rendes heti mellékletei a „Vasárnap és a Szombatkezelés”. Az év végén minden előfizető díjtalanul megkapja az *Agrár Albumot*. Kiadóhivatal: Budapest, VIII., Szent-Királyi-u. 28. Előfizetési ár egy évre 28 kor., tagjainknak 20 korona.

Képes Néplap. Előfizetési ára 1/4 évre 70 kr., 1/2 évre 1 frt 20 kr. Egyesületünk tagjai irodánk utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Magyar Hírlap. Politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, V., Honvéd-u. 4. Előfizetési ára 14 frt. Egyesületünk tagjai irodánk utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Magyar Gazdák Lapja. Gazdasági szaklap. Kiadóhivatal Budapest, Baross-tér 14. Előfizetési ára egy évre 8 forint, tagjainknak 4 frt. árengedm. 50%

Pesti Napló. Politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, VI. Teréz-körút 23. Egész évre 14 frt helyett 12 frt, félévre 7 frt helyett 6 frt, negyedévre 3 frt 50 kr. helyett 3 frt. 14-30%

Politikai Újdonságok. Előfizetési ára 1/4 évre 1 frt 25 kr. Egyesületünk tagjai irodánk utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Urambátym. Humorisztikus hetilap. Kiadóhivatal Budapest, IV., Egyetem-u. 4. Előfizetési ára egész évre 8 frt. tagjainknak 6 ft. 25%

Üstökös. A legrégebbi magyar életrajz. Kiadóhivatal Budapest, Honvéd-utca 4. 41-ik évfolyam. Előfizetési ára egész évre 8 frt helyett 6 frt. 25%

Fürdőkedvezmények.

Az alább megnevezett fürdőigazgatóságok, a kezelésükben levő gyógyfürdők igénybevétele esetén egyesületünk tagjainak az alábbi kedvezményeket engedélyezik:

„**Buzsádfürdő**” tagjainknak, kik a nevezett fürdőszállodában vesznek lakást a fürdőházakból (láp-fürdő kivételével) valamint az étkezésnél 20-20% árkedvezményt nyújt

„**Herkulesfürdő**” aug. 25-től szeptember hó végéig 50% lakás és fürdőkedvezményt nyújt.

„**Szilács**” az utóidényben 50% kedvezményt ad.

„**Ráczfürdő**” 1. Uri gőzfürdőjegy, mely vasárnap és ünnepnapokon délelőtt nem érvényes 30 kr. 2. Uri gőzfürdőjegy, vasár- és ünnepnap délelőtti használatra 40 kr. 3. Női gőzfürdőjegy mely egész éven át naponta reggel 7 órától délután 5 óráig érvényes 35 kr. Ezen jegyek elsőosztályú kő- vagy kádfürdő (lepedővel) használatra érvényesek. E jegyek a

Ráczfürdő pénztáránál készpénzfizetés és a nálunk hapható utalványok átadásával válthatók.

„**Siófok**” tagjainknak tagsági igazolványuk bemutatása esetén a szobaáraknál az elő- és utóidényben, június és szeptember hónapokban 50%, a fürdőidényben július és augusztus hónapokban 10%-ot.

„**Iglófürdő**” ha a családtagjai a családfővel együtt a fürdőben tartózkodnak: az elő- és utó-évből: a) a szobák árából 15%-ot, az ágyneműekéből 15%-ot, a gyógy- és zene-díjakból 50%-ot. A főévből: a) a szobák árából 10%-ot, b) az ágyneműek árából 10%-ot, c) a gyógy- és zene-díjakból 50%-ot.

Kedvezmények egyesületi tagok részére. Gyárosok és kereskedők.

Bácher Rudolf. Budapest, VII., Nagymező-utca 68. Ékek és egyéb talajmélő eszközök, áreng. 10%

Brüner Testvérek. Budapest, IV., Koronaherceg-utca 3. Lámpák, lámparészek és lámpások, 10%

Calderoni és tsa. Bpest, Váci-utca 30. Optikai tárgyak, szemüvegek, látcsövek, hőmérők 10%

Ditmar R. Budapest, V., Fürdő és Nádor-utca sarok. Lámpák, lámparészek, lámpások, áreng. 5%

Dóna Döme és fia. Budapest, IV., Mária-Valéria-utca. Papír, írószerek, nyom-

tatványok és folygészési könyvek raktára, áreng. 5%
Elsinger M. J. és fia Budapest, V., Thonet-udvar. Vízmentes szövetek, ponyvák, zsákok, kendertömlők, esőköpenyek és gazdasági sátorok, árengedmény 50%

Freund A. és fia. Budapest, IV., Koronaherceg-utca 3. Nyergek, lószerszámok, bőrdörögök és utitáskák, lópokróczok, istálló- és tisztító szerek, 50%

Fairbanks mérleg- és gépgyár r.-társ. Budapest, Andrassy-u. 14. gazd. gép, tizedes és százados mérlegek 10%

Feldmann és Kádár. Budapest, VI., Teréz-körút 34. Műszaki és gazdasági kellékek, szerszámok, fűrészek és reszelők. Orosz és amerikai henger- és gépolajok, oliva gépolaj, 15%

Fuchs G. Budapest, VII., Károly-körút 1. Gazdasági gépek, tizedes és százados mérlegek, árengedmény 50%

Geittner és Rausch. Budapest, Andrassy-ut 8. Műszaki, gazdasági és számszám-üzlet. Háztartási és sportcikkek. Malomkönyár. A gazdatiszt urak bevásárlásnál a legmagasabb engedményben részesülnek. Kívánatra külön árajánlattal készségesen szolgálunk.

Groág Lipót fia. Budapest, VI., Váci-körút 43. Uri és női fehérnemű, férfi ingek, gallérok, kézelők, zsebkendők; fűzők és kötött áruk, stb. áreng. 60%

Glass és Társa. Budapest, IV., Múzeum-körút 5. Uri fehérnemű, vízhatlan esőköpenyek, Jaeger-áruk, árengedmény 50%

Hatschek Emil. Budapest, Andrassy-ut 13. Lát-szerek és norinbergi disz-műtűrak, árengedmény 100%

Huzella M. Budapest, Váci-utca 1. Vadászfegyverek és vadászkelekkékből (töltények kivételével) 50%

Kánitz C. és fia. Budapest, Dorottya-utca 10. Papír- és írószerek, nyomtatványok, amerikai írógépek, árengedmény 100%

Kontur Alajos. Budapest, IV., Lipót-utca 10. Üveg és porcellán készletek és használati edények; képezetek és tábla-üveg raktár, áreng. 100%

Kirner József. Budapest, IV., Szervita-tér 2. Vadászfegyverek és vadászkelekké, forgópisztolyok stb.-ből (töltények és egyéb löszerek kivételével) 100%

Külne Ede. Moson. Budapest, VI., Váci-körút 57/a. Kizárólag hazai gyártású gazdasági gépek és eszközök gyári árából, 100%

Károlyi György. Budapest, V., Dorottya-u. 10. Papír, író és rajzszerek, 100%

Kunz József és társa. Budapest, V., Deák-tér 1. Vászón, fehérnemű, szőnyeg és pokrócz áruk 50%

Konta és Kaloszek. Budapest, IV., Kecskeméti-u. 9. Vászón, fehérnemű, női és uri divatcikkek, szövöttáru, árengedmény 50%

Kertész Jenő. Budapest, Kerepesi-ut 8. Dismű-áruk és uri divatáruk, 100%

Lakos Nándor. Friedländer József mezőgazdasági gép- és szélmotor- és szivattyúgyár magyaror-

szági vezérképviselete és főraktára Budapest, Kúlsó-Kerepesi-ut 1. sz. Árengedmény 15-17 1/2% ig.

Leitersdorfer D. és fia. Budapest, IV., Koronaherceg-utca 6. Kész férfi és női ruha-raktár, ruha szövetek, árengedmény 50%

Lászlóczky Gyula. Budapest, IV., Egyetem-u. 7. Férfi és női ruha-raktár, 50%

Melnár és Moser. Budapest, Koronaherceg-utca 9. Illatszerek, szappanok, háztartási és gazdasági cikkek, gyógyáruk, vegyszerek, köt-szerek, árengedmény 100%

Magyar fém- és lámpa-áru gyár r.-t. Budapest, V., Gizellátér 1., VI., Teréz-körút 1., VIII., Üllői-ut 2. Pozsony, Lőrincz-kapu-u. 1. és Kolozsvár, Hid-u. 20. sz. Lámpák, lámparészek, lámpások árengedmény 100%

Melichár Ferenc. Budapest, Nagymező-utca 68. Vetőgépek, áreng. 100%

Neoschil Alajos. Budapest, IV., Váci-utca 27. Kötészet és sebészeti cikkek, sérvkötők, gummikülönlélességek, 100%

Nagel Adolf. Budapest, V., Arany János-utca 12. sz. Vízmentes szövetek, kazal, vasúti lokomobil, cséplő-székreny és kocsi-pompák, továbbá behordási rosta- és repceponyvási, zsákok új és használt állapotban, 60% engedmény.

Rigler József Ede. Pápirműgyár részv. társ. Budapest, Erzsébet-tér 19. Irószerek, iróasztali berendezések, gazdasági nyomtatványok és könyvek, 100%

Radwaner I. L. magkereskedő, J. C. Schmidt erfurti magtermelő, német cs. és kir. udv. szállító, egyedüli magyarországi fő-raktározói, Budapest, V., Nádor-u. 8., egyesületünk tagjainak a világhírű erfurti magvak árjegyzéki árából 50%-ot engedélyeznek.

Szántó és Glass. Budapest, IV., Múzeum-körút 37. Uri fehérnemű, ingek, kézelők, gallérok, áreng. 50%

Szenássy és Reimann. Budapest, IV., Ferenciek-téren 9. Papír, irodai felszerelések, nyomtatványok, levéldobozok, áreng. 100%

Szőnyegház. Budapest, IV., Károly-körút 26. Szőnyegek, függönyök, terítők, ágyneműk, vasbutorok, pokróczok és lakásberendezési cikkek, áreng. 100%

Szűcs Zsigmond. Budapest, VI., Nagymező-utca 68. Széna-gyűjtők, trieurók, rosták, tengeri morzsolók, szecsakavágók, daráló járgányok, borsajtók és vízők-mérlegek s egyéb gazda-sági eszközök, áreng. 120%

3. Szállodák.

A szállodák által adott árkedvezményt csakis egyesületünk tagjai vehetik igénybe, tagsági igazolványuk (tagdíj lefizetési nyugta) felmutatása mellett.

Continental szálloda. Budapest, V., Nádor-u. 22. a szobák árából 100%

Erzsébet Királyné szálloda. Bpest, IV., Egyetem-u. 5. a szobák árából 200%

Metropole szálloda. Budapest, VIII., Kerepesi-ut. Udvari szobák árából 100% utcai szobákról 200%

Nádor szálloda. Budapest, IV., Vámház-körút 2. a szobaárakból 250%

Páris szálloda. Budapest, Váci-körút 25. a szoba árakból 100%

London szálloda. Budapest, Váci-körút 65. a szobák árából 100%

Sziklay Sándor „József főherceg” szálloda. Budapest, Kerepesi-ut 79., a központi személy-pályaudvar átellenében, a szobaárakból 200%

Országos gépész- és művezető-egyesület és nyugdíjintézet szakavatott gépészeket minden időben felvesz és elhelyez. Közlönye: „Magyar Gépípar” évi előfizetési ára 8 korona, Budapest, Köztelek.

Az Orsz. Magyar Gazd. Egyesület tulajdona.

A „PÁTRIA” irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság nyomása.